

Μέτρηση του οικονομικού αντίκτυπου της τουριστικής βιομηχανίας στην Κύπρο

Ηλίας Γιαννάκης, Νεοφύτα Έμπορα και Θεοφάνης Π. Μαμουνέας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο τουρισμός θεωρείται ένας από τους βασικούς πυλώνες ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας. Παρά τη σημαντικότητα και συνεισφορά του τομέα στο παραγόμενο προϊόν, την προστιθέμενη αξία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, δεν υπάρχει συμφωνία ως προς την ακριβή συμβολή του στα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας. Σε αντίθεση με παραγωγικούς κλάδους, όπως είναι η γεωργία ή η μεταποίηση, ο τουριστικός τομέας καθορίζεται κυρίως από τη ζήτηση και ορίζεται τυπικά ως ο τομέας «Διαμονής και Εστίασης», στο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών. Οι στατιστικές για τον τουρισμό στην Κύπρο αφορούν τον αριθμό των επισκεπτών, τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των επισκεπτών, τα έσοδα, τις ξενοδοχειακές δυνατότητες κ.λπ. Ωστόσο, τα στατιστικά αυτά στοιχεία δεν προσδιορίζουν τη μακροοικονομική συμβολή του τουρισμού. Ένα σημαντικό μειονέκτημα στις στατιστικές τουρισμού της χώρας είναι η έλλειψη Δορυφόρου Λογαριασμού του Τουρισμού (ΔΛΤ) με την εξαίρεση ενός μερικώς ανεπτυγμένου εθνικού ΔΛΤ το 2007. Οι ΔΛΤ προσδιορίζουν την άμεση επίδραση της τουριστικής βιομηχανίας στην οικονομία αλλά δεν λαμβάνουν υπόψη την έμμεση επίδραση των δαπανών των τουριστών στην οικονομία.

Το άρθρο αυτό χρησιμοποιεί το υπόδειγμα εισροών-εκροών (ΕΕ) σε συνδυασμό με στατιστικά στοιχεία από το ΔΛΤ για την εκτίμηση της άμεσης και έμμεσης συμβολής της τουριστικής βιομηχανίας στην κυπριακή οικονομία. Τα ευρήματα της ανάλυσης καταδεικνύουν ότι ο ορισμός του τουριστικού τομέα ως «Διαμονή και Εστίαση», ελλείψει δεδομένων από τους ΔΛΤ, υποεκτιμά τη συμβολή του τομέα στους βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες της χώρας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης πολλαπλασιαστών εισροών-εκροών δείχνουν επίσης ότι ο ορισμός του τουρισμού ως «Διαμονή και Εστίαση» υπερεκτιμά τις πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του κλάδου σε όρους προστιθέμενης αξίας και απασχόλησης, ενώ υποεκτιμά τις πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του κλάδου σε όρους παραγόμενου ακαθάριστου προϊόντος. Ανεξάρτητα από τον ορισμό του τουρισμού, συνολικά ο τουριστικός τομέας δημιουργεί μεσαίες έως υψηλές άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην εθνική οικονομία σε όρους παραγόμενου ακαθάριστου προϊόντος, προστιθέμενης αξίας και απασχόλησης.

Τέλος, τα ευρήματα αυτής της μελέτης τονίζουν τη σημασία δημιουργίας ετήσιων ΔΛΤ για την ολοκληρωμένη και ολιστική μέτρηση της συμβολής του κλάδου του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

